

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

О.А. Карлова

**Програма та робоча програма
навчальної дисципліни**

„ СИСТЕМИ ЖИТТЄЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МІСТА -2”

(для студентів 1, 2 курсів денної і заочної форм навчання
освітньо – кваліфікаційного рівня бакалавр,
за напрямом підготовки 6. 030601 – “Менеджмент”, спец. 7.050201 -
“Менеджмент організацій”, спеціалізації „Менеджмент організацій міського
господарства”)

Програма та робоча програма навчальної дисципліни «Системи життєзабезпечення міста - 2» (для студентів 1,2 курсів денної і заочної форм навчання освітньо – кваліфікаційного рівня бакалавр, за напрямом підготовки 6.030601 – “Менеджмент”, спец. 7.050201 – «Менеджмент організацій», спеціалізації „Менеджмент організацій міського господарства). / Укл. О.А.Карлова.:– Харків: ХНАМГ, 2009. – с.24

Укладач: доц., к.е.н., О.А. Карлова

Рецензент: проф., к.е.н., Є.М.Кайлюк

Схвалено кафедрою менеджменту і маркетингу в міському господарстві
Протокол № 1 від 29.08.2008 р.

Зміст

	Стор.
Вступ	4
1. Програма навчальної дисципліни	6
1.1. Мета, предмет та місце дисципліни	6
1.2 Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни	7
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги	8
1.4. Рекомендована основна навчальна література	8
1.5. Анотації дисципліни	9
2. Робоча програма навчальної дисципліни	10
2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи	10
2.2. Зміст дисципліни	11
2.2.1. Розподіл часу за модулями і змістовними модулями	14
2.2.2. План лекційного курсу	15
2.2.3. План практичних (семінарських) занять	16
2.2.4. План лабораторних робіт	17
2.2.5. Індивідуальне завдання (ІНДЗ)	17
2.3. Самостійна робота студентів	17
2.4. Засоби контролю та структура залікового кредиту	17
2.5. Інформаційно-методичне забезпечення	23

ВСТУП

Згідно з навчальним планом студенти спеціальності 7.050201 – «Менеджмент організацій», спеціалізації „Менеджмент організацій міського господарства факультет менеджменту та факультет заочного навчання, вивчають дисципліну “Системи життєзабезпечення міста-2”. Ця дисципліна належить до спеціалізовано-управлінських за вибором вузу і має на меті озброїти майбутніх спеціалістів сучасними знаннями з організації системи життєзабезпечення міста, зокрема знайомить студентів з соціальною інфраструктурою сучасного міста, технологією та організацією виробництва основних галузей житлово-комунального господарства. Система життєзабезпечення міста дозволяє виявити загальні тенденції соціального розвитку сучасного міста, організації виробництва в міському господарстві в нових ринкових умовах, розвинути творчий підхід студентів до вивчення теоретичних питань.

Предмет дисципліни: загальні складові системи міського господарства.

- ОКХ СВО ХНАМГ «Освітньо-кваліфікаційна характеристика бакалавра за спеціальністю 7.050201 - „Менеджмент організацій”, спеціалізації „Менеджмент організацій міського господарства, напряму підготовки б. 030601 – “Менеджмент”, 2007 р.

- ОПП СВО ХНАМГ «Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра за спеціальністю 7.050201 - „Менеджмент організацій”, спеціалізації „Менеджмент організацій міського господарства, напряму підготовки б. 030601 – “Менеджмент”, 2007 р.

- СВО ХНАМГ Навчальний план підготовки бакалавра за спеціальністю 7.050201 - „Менеджмент організацій”, спеціалізації „Менеджмент організацій міського господарства, напряму підготовки б. 030601 – “Менеджмент”, 2007 р.

- Програма навчальної дисципліни «Системи життєзабезпечення міста-2» схвалена кафедрою Менеджменту і маркетингу в міському господарстві протокол № 1 від 29.08.2008 р. та Вченою радою факультету Менеджменту

протокол № 1 від 29.08.2008 р.

Вивчення дисципліни проводиться в органічному зв'язку з такими предметами навчального плану, як статистика міського господарства, житлові й громадські споруди, санітарне очищення міст, міський електротранспорт та енергопостачання міст.

Структура і зміст предмету дозволяють студентам ознайомитися з принципами організації системи життєзабезпечення міста, методами раціонального формування соціальної та інженерної інфраструктури міста, способами оперативного управління основним та допоміжним виробництвом.

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета, предмет та місце дисципліни

Мета вивчення: - формування у студентів знань з питань складу та перспектив розвитку системи життєзабезпечення міст. Це потребує виявлення і використання внутрівиробничих резервів, постійного поліпшення господарчого керівництва і планування на підприємствах міського господарства, широкого впровадження у виробництво науково-технічних досягнень і передового досвіду.

Предмет дисципліни: загальні складові системи життєзабезпечення міст, формування та використання ресурсного потенціалу системи життєзабезпечення міста з метою оптимізації економічних результатів діяльності.

Завдання дисципліни – формування у студентів знань, необхідних для вирішення фахових питань. Опанування предметом “ Системи життєзабезпечення міста-2” значно розширює життєві можливості спеціалістів:

- формує економічну і правову культуру, завдяки чому вони можуть швидше адаптуватися в умовах ринкової економіки;
- надає інформацію про стан підприємств міського господарства;
- надає спеціальні знання і прививає навички з організації виробництва й менеджменту, функціонального управління підрозділами підприємств;
- вчить управляти соціально-психологічною підсистемою;
- навчає аналізувати і оцінювати ефективність управлінських та організаційних рішень;
- сприяє формуванню самодостатньої та соціально адаптованої у зовнішніх умовах особистості.

Навчальна дисципліна «Організація виробництва на підприємствах міського господарства» належить до циклу вибіркових дисциплін за напрямом підготовки 6.030601 – “Менеджмент”, спец. 7.050201 - “Менеджмент організацій”, спеціалізації „Менеджмент організацій міського господарства”.

Таблиця 1.1 – Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця

Перелік дисциплін, на які безпосередньо спирається вивчення даної дисципліни	Перелік дисциплін, вивчення яких безпосередньо спирається на дану дисципліну
Система життєзабезпечення міста -1	Організація виробництва в МГ

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

Модуль 1. Система життєзабезпечення міста -2 (3 / 108)

Змістові модулі (ЗМ):

ЗМ 1.1. Системи життєзабезпечення 1/36

Обов'язкові укрупнені навчальні елементи

1. Інженерна інфраструктура міста, її види та сутність
2. Типи класифікації системи життєзабезпечення міста
3. Призначення, функції і склад галузей інфраструктури

ЗМ 1.2. Інфраструктура в економіці і житті суспільства 1/36

1. Соціальна інфраструктура в системі життєзабезпечення міста
2. Розвиток інфраструктури в економіці і житті суспільства
3. Потужності інфраструктури і обсяги споживаних благ

ЗМ 1.3. Складові інфраструктури 1/36

1. Побутове обслуговування населення
2. Організація міського зеленого господарства
3. Транспорт
4. Дорожньо-мостове господарство

1.3 Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Таблиця 1.2 – Освітньо-кваліфікаційні вимоги до підготовки бакалаврів

Вміння та знання	Сфери діяльності	Функції діяльності у виробничій сфері
Знати основні методи організації міського господарства в умовах конкуренції.	виробнича	організаційна, технічна, виконавська
Вміти досліджувати та аналізувати організаційні можливості підприємства, його галузеві особливості, визначати оптимальність організації виробничих процесів	виробнича	організаційна, технічна, виконавська

1.4. Рекомендована основна навчальна література

1. Карлова О.А. Технологія виробництва в міському господарстві, Харків, ХНАМГ, 2005, 156 с.
2. Карлова О.А. Організація виробництва на підприємствах міського господарства, Харків, ХНАМГ, 2006, 385 с.
3. Економіка міського господарства : Навч. пос. / За ред. Юрьев ої Т.П. – Харків: ХДАМГ, 1997, 672 с.
4. Стоянов Ф.А., Андреев С.Ю. Методы системного анализа в задачах оптимального проектирования централизованных систем теплоснабжения. – Харьков, 2005. 138 с.
5. Карлова О.А. Конспект лекцій з курсу “Системи життєзабезпечення міста” (для студентів 2 курсу денної та заочної форми навчання спеціальності 6.050201 “Менеджмент організації”). ХНАМГ. 2006.
6. Методичні вказівки до практичних занять, самостійного вивчення курсу “Системи життєзабезпечення міста ” (для студентів 1,2 курсу денної та заочної форми навчання спеціальності 6.050201 “Менеджмент організації”). ХНАМГ. 2008.

1.5. Анотації дисципліни

Анотація програми навчальної дисципліни

«Системи життєзабезпечення міста - 2»

Мета вивчення: формування у студентів знань з питань складу та перспектив розвитку системи життєзабезпечення міст.

Предмет дисципліни: загальні складові системи життєзабезпечення міст.

ЗМ 1.1. Системи життєзабезпечення 1/36

ЗМ 1.2. Інфраструктура в економіці і житті суспільства 1/36

ЗМ 1.3. Складові інфраструктури 1/36

Аннотация программы учебной дисциплины

«Системы жизнеобеспечения города - 2»

Цель изучения: формирование у студентов знаний по вопросам состава и перспектив развития систем жизнеобеспечения городов.

Предмет: общие составляющие системы жизнеобеспечения города.

СМ1.1 Системы жизнеобеспечения.

СМ 1.2. Инфраструктура в экономике и жизни общества

СМ 1.3.Составляющие инфраструктуры

The summary of the program of the subject matter

«Systems of life-support-2»

Purpose of study: it is forming for the students of knowledges on the questions of composition and prospects of development of the system of life-support of cities.

Article of discipline: general constituents are the system of life-support of cities

ZM 1.1. Systems of life-support 1/36

ZM 1.2. Infrastructure in an economy and life of society 1/36

ZM 1.3. Component infrastructures 1/36

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи

Таблиця 2.1 – Розподіл обсягу навчальної роботи студента (денна форма навчання)

Призначення: підготовка бакалавра	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 3 Модулів – 1 Змістових модулів – 2 Кур. робота Загальна кількість годин – 108	Напрямок: 6. 030601 – “Менеджмент”, Спеціальність: 7.050201 – „Менеджмент організацій”, спеціалізація „Менеджмент організацій міського господарства”. Освітньо-кваліфікаційний рівень: Бакалавр	Статус дисципліни – за вибором Рік підготовки: 2-й Семестр: 4-й Лекції – 18 год. Практичні – 36 год. Самостійна робота – 54 год. Вид підсумкового контролю: 3 семестр - іспит

Примітка: співвідношення кількості годин аудиторних занять і самостійної роботи становить 44 % до 56 %.

Таблиця 2.2 – Розподіл обсягу навчальної роботи студента (заочна форма навчання)

Призначення: підготовка бакалавра	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 3,0 Модулів – 1 Змістових модулів – 2, Кур. робота Загальна кількість годин – 108	Напрямок: 6. 030601 – “Менеджмент”, Спеціальність: 7.050201 – „Менеджмент організацій”, спеціалізація „Менеджмент організацій міського господарства”. Освітньо-кваліфікаційний рівень: Бакалавр	Статус дисципліни – за вибором Рік підготовки: 1-й Семестр: 2-й Лекції – 6 год. Практичні – 4 год. Самостійна робота – 98 год. Вид підсумкового контролю: 5 семестр - іспит

Примітка: співвідношення кількості годин аудиторних занять і самостійної роботи становить 13 % до 87 %.

Таблиця 2.3 – Структура навчальної дисципліни

Спеціальність, спеціалізація, (шифр, абревіатура)	Всього кредит/ /годин	Семестр(и)	Години							Екзамен (семестр)	Залік (семестр)	
			Аудиторні	у тому числі			Самостійна робота	у тому числі				
				Лекції	Практичні, семінари	Лабораторні		Контр. роб	Кур			РГР
6.050200 МО 6.050201 МОМГ	3/108	3		18	36		54		20		3	
Заочна форма навчання 6.050200 МО 6.050201 МОМГ	3/108	2		6	4		98		20		2	

У процесі навчання студенти отримують необхідні знання під час проведення аудиторних занять: лекційних та практичних. Найбільш складні питання винесено на розгляд і обговорення під час практичних занять. Також велике значення в процесі вивчення і закріплення знань має самостійна робота студентів. Усі ці види занять розроблені відповідно до положень Болонської декларації.

2.2. Зміст дисципліни

Модуль 1. Інженерна інфраструктура міста, її види та сутність

ЗМ 1.1. Системи життєзабезпечення

ECTS – 1, годин - 36

Тема 1. Інженерна інфраструктура міста, її види та сутність

Інфраструктура, як система життєзабезпечення міста, що прямо не відносяться до виробництва матеріальних благ. Виробнича інфраструктура. Соціальна інфраструктура - підприємства охорони здоров'я, освіти, культури, побутового і житлово-комунального обслуговування.

Інфраструктура, як сукупність матеріально-технічних систем і об'єктів, що забезпечують виконання основних функцій в різних сферах і галузях діяльності.

Тема 2. Типи класифікації системи життєзабезпечення міста

Поняття і основні наукові уявлення про єство інженерної інфраструктури по напрямках: трактування поняття; сфера галузей, що включаються; ступінь обхвату предмету; характер участі у ВПК; роль в економіці.

Ознаки визначення типів класифікації послуг. Основні складові інфраструктури.

Тема 3. Призначення, функції і склад галузей інфраструктури

Виробнича інфраструктура, як підсистема господарства, яка створює і реалізує загальні умови для функціонування виробництва і життя населення. Визначення функцій виробничої інфраструктури.

Класифікація виробничої інфраструктури по просторово-виробничому і галузевому підходу. Класифікація виробничої інфраструктури по виконуваних функціях (по галузях інфраструктури). Міське господарство-важливіша складова інфраструктури.

ЗМ 1.2. Інфраструктура в економіці і житті суспільства

ECTS – 1, годин -36

Тема 4. Соціальна інфраструктура в системі життєзабезпечення міста

Загальнодержавне призначення соціальної інфраструктури. Соціальна інфраструктура як комплекс галузей народного господарства, пов'язаних з відтворенням населення і робочої сили. Забезпечення необхідної якості і рівня життя населення. Функції соціальної інфраструктури.

Розподіл галузей соціальної інфраструктури по групах послуг.

Тема 5. Розвиток інфраструктури в економіці і житті суспільства

Визначення впливу інфраструктури на черговість освоєння природних ресурсів, спеціалізацію і розміщення господарств, розміщення промислових підприємств.

Вплив ступеня розвитку соціальної інфраструктури на рівень життя населення; на міграційну рухливість населення. Залежність темпів майбутнього зростання виробництва і підвищення економічної активності інфраструктури.

Закономірність розвитку інфраструктури. Визначення знаків розвитку інфраструктури.

Інфраструктура як складова частина народногосподарського комплексу. Зв'язок інфраструктури з промисловими і сільськогосподарськими підприємствами, житловими і рекреаційними комплексами. Вплив розвитку інфраструктури сприяти підвищенню рівня життя населення.

Тема 6. Потужності інфраструктури і обсяги споживаних благ

Визначення основних показників роботи підприємств і установ галузей інфраструктури: житлово-комунального господарства; торгівлі; громадського харчування; побутового обслуговування; утворення і виховання дітей і підлітків; охорони здоров'я; рекреаційного обслуговування; обслуговування духовних потреб населення; фінансових послуг; транспорту і зв'язку.

ЗМ 1.3. Складові інфраструктури

ECTS – 1, годин -36

Тема 7. Побутове обслуговування населення

Структура підприємств побутового обслуговування. Банно-пральне господарство - галузь, що здійснює санітарно-гігієнічне обслуговування населення. Методика розробка плану по пропуску відвідувачів. Система проведення профілактичних ремонтів лазні.

Схема розробки виробничої програми комунальної лазні. Експлуатаційна діяльність пралень. Методика визначення потреби міста в пральнях. Планування виробничої діяльності механізованих пралень.

Тема 8. Організація міського зеленого господарства

Організаційна структура управління зеленим господарством в містах. Визначення забезпеченості міста зеленими насадженнями. Визначення рівня озеленення території.

Структура системи озеленення міста. Поняття про експлуатаційну і виробничу галузі в міському зеленому господарстві. Виробнича потужність зеленого господарства. Виробнича програма розплідників і квіткових

господарств. Схема розробки виробничої програми. Планування праці і заробітної платні в зеленому господарстві.

Тема 9. Транспорт

Транспортна інфраструктура. Повітряний транспорт. Автомобільний транспорт. Залізничний транспорт. Переваги швидкісних залізниць. Трубопровідний транспорт. Внутрішній водний транспорт.

Міський транспорт. Роль транспортної послуги в обслуговуванні населення міським пасажирським транспортом. Поняття основних характеристик роботи міського пасажирського транспорту.

Організація підприємств міського пасажирського транспорту. Поняття підрозділів і служб транспортного господарства. Методика вибору видів транспорту.

Тема 10. Дорожньо-мостове господарство

Системи шляхового-мостового господарства населених пунктів. Техніко-економічна характеристика основних типів дорожнього одягу. Функції міських доріг. Зміст і ремонт міських доріг і мостів. Організаційна структура дорожньо-мостової служби в містах. Схема планування виробничої програми дорожньо-мостового господарства.

2.2.1. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього кредит/ /годин	Форми навчальної роботи			
		Лекц.	Пр.	Лаб.	СРС
Модуль 1.	3/108	18	36		54
ЗМ 1.1. Системи життєзабезпечення	1/36	6	12		18
ЗМ 1.2. Інфраструктура в економіці і житті суспільства	1/36	6	12		18
ЗМ 1.3. Складові інфраструктури	1/36	6	12		18

Таблиця 2.5 – Розподіл часу за модулями і змістовними модулями для студентів заочної форми навчання

Модулі (семестри) та змістовні модулі	Всього кредит/ /годин	Форми навчальної роботи, годин			
		Лекц.	Прак.	Лаб.	СРС
Модуль 1.	3/108	6	4		98
ЗМ 1.1. Системи життєзабезпечення	1/36	1	0		20
ЗМ 1.2. Інфраструктура в економіці і житті суспільства	1/36		2		58
ЗМ 1.3. Складові інфраструктури	1/36	3	2		20

2.2.2. План лекційного курсу

Таблиця 2.6 – План лекційного курсу з навчальної дисципліни

№	Зміст	Кількість годин	
		МОМГ	
		Денне навчання	Заочне навчання
Модуль 1. «Системи життєзабезпечення міста - 2»		18	4
ЗМ. 1.1. Системи життєзабезпечення		6	0
1.	Інженерна інфраструктура міста, її види та сутність	2	0
2.	Типи класифікації системи життєзабезпечення міста	2	0
3.	Призначення, функції і склад галузей і інфраструктури	2	0
ЗМ. 1.2. Інфраструктура в економіці і житті суспільства		4	2
4.	Соціальна інфраструктура в системі життєзабезпечення міста	2	0,5
5.	Розвиток інфраструктури в економіці і житті суспільства	1	0,5
6.	Потужності інфраструктури і обсяги споживаних благ	1	0,5
ЗМ 1.3. Складові інфраструктури		8	2
7	Побутове обслуговування населення	2	0,5
8	Організація міського зеленого господарства	2	0,5
9	Транспорт	2	0,5
10	Дорожньо-мостове господарство	2	0,5

2.2.3. План практичних (семінарських) занять

Таблиця 2.7 – План практичних (семінарських) занять

№	Зміст	Кількість годин	
		МОМГ	
		Денне навчання	Заочне навчання
Модуль 1. «Системи життєзабезпечення міста - 2»		18	4
ЗМ. 1.1. Системи життєзабезпечення		6	0
1.	Інженерна інфраструктура міста, її види та сутність	1	0
2.	Типи класифікації системи життєзабезпечення міста	2	0
3.	Призначення, функції і склад галузей інфраструктури	2	0
	Поточний контроль (тестування, або контрольна робота) зі ЗМ 1.1.	1	
ЗМ. 1.2. Інфраструктура в економіці і житті суспільства		4	2
4.	Соціальна інфраструктура в системі життєзабезпечення міста	1	0,5
5.	Розвиток інфраструктури в економіці і житті суспільства	1	0,5
6.	Потужності інфраструктури і обсяги споживаних благ	1	0,5
	Поточний контроль (тестування, або контрольна робота) зі ЗМ 1.2.	1	
ЗМ 1.3. Складові інфраструктури		8	2
7	Побутове обслуговування населення	2	0,5
8	Організація міського зеленого господарства	2	0,5
9	Транспорт	2	0,5
10	Дорожньо-мостове господарство	1	0,5
	Поточний контроль (тестування, або контрольна робота) зі ЗМ 1.3.	1	

2.2.4. План лабораторних робіт

Лабораторні роботи з дисципліни «Системи життєзабезпечення міста - 2» не передбачені.

2.2.5. Індивідуальні завдання (ІНДЗ)

Курсова робота

У процесі вивчення дисципліни студенти виконують курсову роботу на тему «Системи життєзабезпечення міста - 2». Кожен студент виконує свій варіант відповідно до виданого завдання. Метою виконання КР з дисципліни «Системи життєзабезпечення міста - 2» є закріплення теоретичних знань і практичних умінь, прищеплення навичок самостійної роботи зі спеціальною літературою. КР виконується студентом відповідно з навчальним планом. Зміст обсягу у годинах - 20 год.

2.3. Самостійна робота студентів

Для опанування матеріалу дисципліни «Системи життєзабезпечення міста - 2» окрім лекційних та практичних (семінарських) занять, тобто аудиторної роботи, значну увагу необхідно приділяти самостійній роботі.

До основних видів самостійної роботи студента відносимо:

1. Вивчення лекційного матеріалу.
2. Робота з літературними джерелами.
3. Розв'язання практичних задач за індивідуальними варіантами.
4. Підготовка до підсумкового тестового контролю.
5. Виконання курсової роботи.

2.4. Засоби контролю та структура залікового кредиту

Система оцінювання знань, вмінь і навичок студентів передбачає оцінювання всіх форм вивчення дисципліни в наступних формах:

1. Оцінювання роботи студентів в процесі практичних занять.
2. Оцінювання виконання індивідуального завдання – для студентів заочної форми навчання.
3. Проведення поточного тестового контролю.
4. Проведення іспиту.

Таблиця 2.8 – Засоби контролю та структура залікового кредиту для студентів денної форми навчання

Види та засоби контролю (тестування, контрольні роботи, індивідуальні завдання тощо)	Розподіл %
МОДУЛЬ 1. Поточний контроль зі змістових модулів	
ЗМ 1.1. Системи життєзабезпечення	
Тестування	20
ЗМ 1.2. Інфраструктура в економіці і житті суспільства	
Тестування	20
ЗМ 1.3. Складові інфраструктури	
Тестування	20
Курсова робота	20
Підсумковий контроль	
Іспит	20
Всього	100

Засоби контролю та структура залікового кредиту для студентів заочної форми навчання: допуском до складання іспиту є виконання всіх передбачених планом завдань на практичних заняттях та виконання курсової роботи за індивідуальним варіантом.

Підсумковий контроль з МОДУЛЮ 1 – іспит у письмовій формі.

Поточне оцінювання знань студентів денної форми навчання

Поточне оцінювання здійснюється під час проведення практичних (семінарських) занять з метою перевірки рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю є:

1. активність і результативність роботи студента протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни; відвідування занять;
2. виконання завдання з розв'язання практичних задач;
3. проходження поточного контролю;
4. захист курсової роботи.

Оцінку "відмінно" ставлять за умови належного виконаного завдання за усіма об'єктами поточного контролю відповідно встановленим критеріям

оцінки. Відсутність тієї чи іншої складової знижує оцінку.

Контроль та оцінювання виконання практичних задач і завдань проводять за такими критеріями:

1) розуміння, ступінь засвоєння теорії і практики проблем, що розглядаються;

2) розв'язання практичних задач;

3) ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядають;

4) уміння поєднувати теорію з практикою при розгляді ситуацій, вирішенні завдань, проведенні розрахунків завдань, винесених для самостійної роботи і на розгляд в аудиторії;

5) логіка, структура, стиль викладання матеріалу, вміння обґрунтовувати свою позицію, узагальнення інформації і висновки.

Контроль виконання практичних задач здійснюється протягом семестру. За успішне та систематичне виконання і захист всіх практичних задач студент отримує оцінку «А. відмінно» або по 30 % за поточний контроль, якщо студент виконує поставлені завдання з відсутністю окремих розрахунків, які пояснюють вирішення завдання, то він отримує оцінку «добре» або по 20-25 % за поточний контроль, які враховують у відповідній сумі балів за кожний окремий змістовий модуль (табл. 2.8).

Самостійна робота студентів контролюється протягом всього семестру. При оцінюванні практичних завдань і самостійної роботи увагу приділяють також їх якості і самостійності, своєчасності здачі виконаних завдань викладачу (згідно з графіком навчального процесу). Якщо якась із вимог не буде виконана, то оцінка буде знижена.

Проведення поточного контролю

Поточний контроль (тестування) здійснюється та оцінюється за питаннями, які винесено на лекційні заняття, самостійну роботу і практичні завдання. Поточний контроль проводять у письмовій формі після того, як розглянуто увесь теоретичний матеріал і виконані практичні (семінарські) та

самостійні завдання в межах кожної теми змістового модуля. За кожним змістовним модулем проводиться поточне тестування (табл. 2.8) і кожному студентові виставляється відповідна оцінка за отриманою кількістю балів.

У відповідності до програми навчальної дисципліни «Системи життєзабезпечення міста - 2» тестування проводять на останньому практичному занятті з кожного змістового модулю. Загальна тривалість тестів – 2,0 година (по 1,0 годині на опрацювання одного тесту з одного змістового модуля). Тестове завдання містить запитання одиничного і множинного вибору різного рівня складності. Для оцінювання рівня відповідей студентів на тестові завдання використовуються критерії оцінювання. Для кожного тестового завдання розроблена шкала оцінювання, яка надається викладачем на розгляд студентів до проведення тестового контролю.

Умовою допуску до екзамену є:

- сума накопичення балів за двома змістовими модулями, яка повинна бути не менша, ніж 51 бал (за внутрішнім вузівським рейтингом або системою ECTS) або наявність позитивних оцінок з проміжного модульного контролю (за національною системою);

Екзамен здійснюють у письмовій формі за екзаменаційними білетами. Екзаменаційний білет складається з 2 питань з теоретичного матеріалу, та 1 практичного завдання (вирішення задачі), за кожну повну та правильну відповідь з теоретичного матеріалу студент отримує 25 %, а за вирішення задачі – 15 %. Загальна сума балів - 40 % .

Підсумкову оцінку з дисципліни виставляють в національній системі оцінювання результатів навчання і в системі ECTS згідно з методикою переведення показників успішності знань студентів Академії в систему оцінювання за шкалою ECTS (табл. 2.9).

Таблиця 2.9 – Шкала перерахунку оцінок результатів навчання в різних системах оцінювання

Система оцінювання	Шкала оцінювання						
	100-91	90-71		70-51		50-0	
Внутрішній вузівський рейтинг, %							
Національна 4-бальна і в системі ECTS	5 відмінно <i>A</i>	4 добре <i>B, C</i>		3 задовільно <i>D, E</i>		2 незадовільно <i>FX, F</i>	
Внутрішній вузівський рейтинг у системі ECTS, %	100-91	90-81	80-71	70-61	60-51	50-26	25-0
Національна 7-бальна і в системі ECTS	відмінно <i>A</i>	дуже добре <i>B</i>	добре <i>C</i>	задовільно <i>D</i>	<i>достатньо</i>	незадовільно*	незадовільно <i>F**</i>
ECTS, % студентів	<i>A</i> <i>10</i>	<i>B</i> <i>25</i>	<i>C</i> <i>30</i>	<i>D</i> <i>25</i>	<i>E</i> <i>10</i>	<i>FX*</i>	<i>F**</i>
	не враховується						

з можливістю повторного складання. *

з обов'язковим повторним курсом **

Для студентів заочної форми навчання передбачені наступні види контролю засвоєних знань:

- студенти виконують курсову роботу, яка є допуском до іспиту (підсумковий контроль);

- студенти захищають практичні завдання, які є допуском до іспиту (підсумковий контроль).

Підсумкову оцінку з дисципліни виставляють в національній системі оцінювання результатів навчання:

Оцінка «відмінно» - Студент грамотно, логічно і повно дав відповіді на всі екзаменаційні запитання. У належному виді оформив екзаменаційні матеріали. Текстова частина відповіді доповнена потрібним графічним матеріалом. У відповідях студент показав знання додаткової літератури.

Оцінка «добре» - Студент грамотно і по суті дав відповіді на теоретичні

запитання екзаменаційного білету, не допускаючи при цьому суттєвих неточностей, вміло використовує знання при розв'язанні практичних завдань і запитань. Екзаменаційні матеріали оформлені охайно, текстова частина доповнена графічним матеріалом (при необхідності).

Оцінка «задовільно» - Студент показав знання основного матеріалу, але не вказав його деталей, особливостей, технологічних обмежень. У відповідях він допускає неточності. Студент порушує послідовність викладу відповіді. Відсутні графічні пояснення. Відмічена неохайність в оформленні екзаменаційних відповідей.

Оцінка «незадовільно» - Студент не дав відповіді на значну частину програмного матеріалу. У відповідях допущені значні помилки. Матеріали екзаменаційних відповідей неохайно оформлені.

2.5. Інформаційно-методичне забезпечення

Таблиця 2.10 – Інформаційно-методичне забезпечення

Бібліографічні описи, Інтернет адреси	Теми, де застосовується
1. Основна література	
Карлова О.А. Системи життєзабезпечення міста-2. Конспект лекцій. - Харків, ХНАМГ, 2006. - 66 стор.	1-10
Карлова О.А. Технологія виробництва в міському господарстві. Навч. посібник. Харків, ХНАМГ, 2005, 156 с.	1-10
Карлова О.А. Організація виробництва на підприємствах міського господарства. Навч. посібник. Харків. ХНАМГ. 2006 - 385 с.	2, 8, 9
2. Додаткові джерела	
Карлова О.А. Менеджмент міського господарства. Навч. посібник. –Х.:ХНАМГ, 2008.– 266 с.	1-10
Зайцев Л.К. Экономика, организация и планирование строительства и эксплуатации городских дорог. М.: Транспорт. 1981 241 с.	10
Чернышов Л.Н. Экономика городского хозяйства.-М.:1999.	1,5
Економіка міського господарства : Навч. пос. / За ред. Юрьєвої Т.П. – Харків: ХДАМГ, 1997, 672 с.	5, 6, 7
Економіка міст. Під ред. Макухи В. Київ. ОСНОВИ. 1997. 243 с.	1,2,3
3. Методичне забезпечення	
Програма і методичні вказівки до курсу “Системи життєзабезпечення міста -2” (для студентів 2 курсу денної та заочної форми навчання спеціальності 6.050201 “Менеджмент організації”) Харків. ХНАМГ, 2006. Карлова О.А.	1-10
Методичні вказівки до самостійної роботи, практичних занять, виконання курсової роботи та контролю знань з дисципліни «Системи життєзабезпечення міста - 2» (для студентів 2 курсу денної та 1 курсу заочної форми навчання спеціальності 6.030601 “Менеджмент організації”) Харків. ХНАМГ, 2008. Карлова О.А.	1-10

Навчальне видання

Програма та робоча програма навчальної дисципліни «Системи життєзабезпечення міста - 2» (для студентів 1,2 курсів денної і заочної форм навчання освітньо – кваліфікаційного рівня бакалавр, за напрямом підготовки 6.030601 – “Менеджмент”, спец. 7.050201 – «Менеджмент організацій», спеціалізації „Менеджмент організацій міського господарства”).

Укладач: Олена Анатоліївна Карлова

Відповідальний за випуск Є. М. Кайлюк

План 2009. поз. 603 Р.

Підп. до друку 23.09.2009 р.	Формат 60x84 1/16.	Папір офісний.
Друк на ризографі.	Умовн.-друк.арк.1.0	Обл.- вид. арк. 1,3
Замовл. № 4948	Тираж 10 прим.	

61002, Харків, ХНАМГ, вул. Революції, 12

Сектор оперативної поліграфії ЦНІТ ХНАМГ

61002, Харків, вул. Революції, 12